

آمار اعتیاد در ایران

دکتر سیدحسام‌الدین تفرشی

انستیتو پاستور ایران

پیش‌گفتار

پدیده مواد مخدر و اعتیاد، دیگر یک آسیب اجتماعی تلقی نمی‌گردد بلکه به عنوان یک بحران اجتماعی مطرح است. ارایه آمارهای متناقض درباره آمار اعتیاد همواره به عنوان یک معضل در کشور ما مطرح بوده است. تعدد مراکز آماری، موازی کاری‌های سازمانی و عدم ساماندهی مراجع آماری به عنوان موانعی شناخته می‌شوند که دسترسی کارشناسان، خبرنگاران و افکار عمومی را به آمار دقیق در حوزه‌های مختلف با مشکل مواجه می‌کند و اعتبار آن‌ها را زیر سؤال می‌برد. به هرحال، آمارهای موجود علی‌رغم تفاوت‌هایشان در تعداد معتادان از دو نظر دارای وجه اشتراک هستند، یکی افزایش روزافزون تعداد معتادان و دوم کاهش سن اعتیاد در کشور.

■ سال ۱۳۸۰

هستند اما فدا حسین مالکی، دبیرکل ستاد مبارزه با مواد مخدر می‌گوید: تعداد معتادان ایران از دو میلیون نفر تجاوز نمی‌کند و آمارهایی که بیش از این باشد واقعی و قابل قبول نیست (۱).

معاون پیشگیری سازمان بهزیستی ایران اعلام کرد: رشد اعتیاد در کشور سالانه حدود هشت درصد است در حالی جمعیت کشور سالانه حدود ۲/۶ درصد رشد می‌کند. بنابراین، تعداد معتادان سالانه بیش از ۳ برابر جمعیت رشد می‌کند. به گزارش فارس، میرزمانی در جمع خبرنگاران در محل سازمان بهزیستی کشور، افزود: این آمار البته مربوط به تحقیقی است که در سال ۸۱ در کشور انجام شده است و در مورد کل آسیب‌های اجتماعی اگر چه آمار دقیق و مستندی وجود ندارد اما می‌توان گفت که رشد آسیب‌های اجتماعی بیش از رشد جمعیت کشور است (۲).

البته گاهی این تناقض درون بخشی هم می‌شود. برای مثال، در سال ۱۳۸۷، یکی از اساتید دانشکده نیروی انتظامی آماري را از اعتیاد ارایه کرد که با واکنش ستاد مبارزه با مواد مخدر مواجه شد. مجید طاهری‌زاده، یکی از کارشناسان مبارزه با مواد مخدر نیروی انتظامی نسبت به افزایش مصرف مواد مخدر در دانشگاه‌ها هشدار داده بود. جالب این که فرمانده نیروی انتظامی حدود یک ماه و نیم پیش از آن در همایش علمی روز ملی خانواده با رد برخی اظهارنظرها درباره رواج مواد مخدر در میان دانشجویان گفت: «هر چند دانشگاه آسیب‌های خاص خود را دارد اما آمار نیروی انتظامی افزایش مصرف این مواد را در بین دانشجویان نشان نمی‌دهد».

هزار چند گاهی درباره آخرین آمار معتادان در کشور، اخباری منتشر می‌شود که پر از تناقض بوده و از یک ناهماهنگی بین بخشی رنج می‌برد. در مورد آمار معتادان در ایران، اعداد و ارقام مختلفی ذکر می‌شود. بر اساس اطلاعات موجود در سال ۱۳۸۰ و اعلام ستاد مبارزه با مواد مخدر و به نقل از فدا حسین مالکی، دبیرکل و جانشین رئیس این ستاد در آن زمان، تعداد معتادان ایران کمتر از دو میلیون نفر بوده است. آمار دو میلیون معتاد در ایران اولین بار در سال ۱۳۷۶ از سوی ستاد مبارزه با مواد مخدر اعلام شد و از آن زمان تاکنون ثابت مانده است. بر اساس این آمار یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در ایران معتاد دائمی هستند و حدود ۸۰۰ هزار نفر نیز به صورت تفننی مواد مخدر مصرف می‌کنند. البته، با توجه به این که در همه جای دنیا تعداد افرادی که به صورت تفریحی و تفننی مواد مخدر مصرف می‌کنند بیش از معتادان دائمی است، بیشتر کارشناسان به این آمار به دیده تردید نگاه می‌کنند. بر اساس اعلام مسؤولان درمانی کشور در وزارت بهداشت و سازمان بهزیستی کشور، سالانه حدود ۸ درصد به تعداد معتادان و مصرف‌کنندگان مواد مخدر در کشور افزوده می‌شود. سید موید علویان، معاون وقت سلامت وزارت بهداشت، آمار معتادان را در ایران ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر اعلام می‌کند و معتقد است بررسی‌های وزارت بهداشت نشان می‌دهد که در ایران یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر معتاد دائمی و بقیه (دو میلیون و ۵۰۰ هزار نفر) این گروه مصرف‌کننده تفننی و گاه به گاه مواد مخدر

■ سال‌های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰

■ دبیر علمی کنگره علمی پیشگیری اولیه از اعتیاد می‌گوید: سن شروع سوء مصرف و وابستگی به مواد مخدر ۱۶ سال تا ۲۰ سالگی برآورد شده است و گستره سنی در معرض خطر را به ۱۸ تا ۳۴ سال تشکیل می‌دهد. در دهه ۹۰ عمده تلاش‌های کشور در زمینه کاهش اعتیاد در جامعه در زمینه کاهش عرضه بوده است ولی با وجود تلاش‌های زیاد، تنها تلاش برای مبارزه با عرضه^۱ تأمین‌کننده نیازمندی جامعه نبود. منیرپور با بیان این‌که به طور میانگین ۱۰ تا ۲۰ میلیون نفر به طور مستقیم و غیرمستقیم با اعتیاد در رابطه هستند (بدون اشاره مستقیم به تعداد معتادان)، بیان داشت: مصرف مواد مخدر در میان جوانان رو به افزایش است به طوری که ستاد مبارزه با مواد مخدر در سال ۱۳۸۶ بالاترین میزان سوء مصرف مواد مخدر را در دامنه سنی ۲۱ تا ۲۷ سال گزارش کرده است (۴).

■ فرمانده نیروی انتظامی تعداد معتادان را یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر اعلام و ۴ برابر شدن قیمت مواد مخدر سنتی و سخت شدن انتقال این مواد به ایران طی ۴ سال گذشته را از عوامل اصلی گرایش به مصرف مواد صنعتی عنوان کرد. به گزارش مهر، سردار اسماعیل احمدی مقدم در پاسخ به این سؤال که آمار مشخصی از تعداد معتادان کشور وجود دارد، گفت: در حال حاضر آمار دقیقی از معتادان کشور نداریم اما طبق آمار ستاد مبارزه با مواد مخدر طی یکی، دو سال اخیر یک میلیون و ۲۰۰ هزار معتاد شناسایی شده که علاوه بر این ۸۰۰ هزار نفر نیز تفننی مواد مخدر مصرف

این تناقض آماری برای دانش‌آموزان هم وجود دارد. برای مثال، برخی از مسؤولان سابق وزارت آموزش و پرورش از اعتیاد ۲۰ هزار دانش‌آموز خبر دادند که با تأیید یکی، دو تن از مسؤولان ستاد مبارزه با مواد مخدر هم همراه شد اما دیگر مسؤولان آموزش و پرورش چنین آماری را رد کردند (۱).

■ سال ۱۳۸۶

طبق نتایج آخرین ارزیابی سریع وضعیت اعتیاد در کشور (RSA86) در حال حاضر دامنه اعتیاد ۸۰۰ هزار تا یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر را در کشور در بر گرفته است. به گزارش ایسنا، دکتر حسن رفیعی، رئیس سابق مرکز تحقیقات سوءمصرف و وابستگی به مواد مخدر، یکی از مجریان طرح ارزیابی سریع وضعیت اعتیاد در کشور در سال ۱۳۸۶ که توسط یک گروه پنج نفره با سرپرستی دکتر هومان نارنجی‌ها، از سوی موسسه داریوش زیر نظر دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی اجرا شده است، با اشاره به این‌که برآورد تعداد معتادان کشور، تعیین نیم‌رخ جمعیتی معتادان و هم‌چنین دستیابی به ویژگی‌های جمعیت پنهان درگیر اعتیاد از اهداف اصلی انجام این تحقیق بود، به استفاده از روش نمونه‌گیری گلوله برفی یا ماهی‌نشان‌دار برای ارزیابی وضعیت کنونی اعتیاد در ایران در RSA86 اشاره و اظهار کرد: در این تحقیق هشت هزار پرسش‌نامه کمی و بیش از یک هزار پرسش‌نامه کیفی در اختیار حدود ۹ هزار نمونه قرار گرفت. در این تحقیق پنج هزار و ۹۴۳ معتاد خیابانی تحت پرسش قرار گرفتند (۳).

میلیون دانش آموز معصوم و یک میلیون معلم برتر داریم که کوچک‌ترین سخن گفتن درباره اعتیاد آن‌ها آثار منفی را در جامعه به جا می‌گذارد. اگر راست می‌گویید که ۳۰ هزار دانش آموز معتاد داریم بگویید چه زمانی آمار گرفته‌اید و اسامی آن‌ها را هم عنوان کنید». حاجی‌بابایی، وزیر آموزش و پرورش در جمع خبرنگاران در حاشیه همایش فرهنگ‌یاران ترافیک در پاسخ به این سؤال که یکی از مسؤولان ستاد مبارزه با مواد مخدر اعلام کرده است که آمار اعتیاد در مدارس بیش از اعتیاد در پادگان‌ها است، گفت: «در این روز درباره این موضوع صحبت نکنید، به چیزهای خوب فکر کنید. او با دیدن پافشاری خبرنگاران برای شنیدن پاسخ این سؤال، باز تکرار کرد که درباره این موضوع صحبت نکنید» (۷، ۶).

■ دیدگاه کارشناسان

■ چند سالی است که ستاد مبارزه با مواد مخدر طرح سراسری ارزیابی وضعیت اعتیاد در کشور (Rapid Situation Assessment یا RSA) را اجرا می‌کند. تحقیق RSA نوعی تحقیق سریع است که در آن اطلاعات از بین زندانیان و افرادی که به مراکز درمانی و مشاوره مراجعه کرده‌اند جمع‌آوری می‌شود و نمی‌تواند جامعیت داشته باشد. عضو اتاق فکر ستاد مبارزه با مواد مخدر می‌گوید: «تاکنون هیچ تحقیق معتبر و استانداردی درباره شیوع‌شناسی اعتیاد در ایران انجام نشده است به همین علت آمار و ارقام‌هایی که درباره اعتیاد اعلام می‌شود، معتبر و قابل اتکا نیستند». وی افزود: من نمی‌توانم به آمارهایی که

می‌کنند که با توجه به این آمار احتمال افزایش چند درصدی شمار معتادان در کشور وجود دارد (۵).

■ وزیر آموزش و پرورش گفت: در مورد اعتیاد دانش‌آموزان در مدارس صحبت نکنید. وزیر آموزش و پرورش با انتقاد از آرایه آمار دانش‌آموزان معتاد در رسانه‌ها توسط برخی از مسؤولان گفت: «بنده اگر آمار دانش‌آموزان معتاد را هم داشته باشم، آرایه نمی‌کنم». حمیدرضا حاجی‌بابایی در گفتگو با خبرنگار مهر با بیان این مطلب افزود: اگر از شما بپرسند و یا از رئیس یک قشری بپرسند که بین شما چند معتاد وجود دارد آیا شما و آن رئیس اعلام خواهید کرد چند نفر معتاد دارید؟ وزیر آموزش و پرورش ادامه داد: «یکی می‌گوید ۳۰ هزار دانش‌آموز معتاد داریم و یکی دیگر عنوان می‌کند که دو هزار و ۴۰۰ دانش‌آموز معتادند».

این سخنان در حالی از سوی حاجی‌بابایی مطرح می‌شود که مدیرکل فرهنگی و پیشگیری ستاد مبارزه با مواد مخدر با استناد به تحقیقات صورت گرفته توسط دکتر صدیق سروستانی و دکتر محمدخانی عنوان کرده بود: «هفت دهم درصد دانش‌آموزان کشور معتاد هستند». هم‌چنین علی کریمی فیروزجایی رئیس کمیته آموزش و پرورش مجلس از وجود دو هزار و ۴۰۰ دانش‌آموز معتاد خبر داده بود که دو دهم درصد دانش‌آموزان را تشکیل می‌دهد. پیش از این نیز وزیر آموزش و پرورش با بیان این که مسؤولان اجتماعی نگاه منفی و سیاسی نسبت به این موضوع نداشته باشند، عنوان کرده بود: «ما ۱۴

اساس شواهد و گاه حدس‌های علمی آمارهایی اعلام شود ولی این آمارها قابل اتکا نیستند و نمی‌توانند مبنای تصمیم‌گیری قرار گیرند (۱).

■ رئیس انجمن مددکاری ایران گفت: آمار اعلام‌شده از سوی مسؤولان از تعداد معتادان کشور، ۷ سال است که ۲ میلیون نفر اعلام می‌شود و به نظر می‌رسد این آمار واقعی نیست. استاندارد جهانی می‌گوید هر چه جرم در کشور به صورت ظاهری و مشخص محاسبه شود به همان میزان در زیر جامعه مخفی است یعنی اگر آمار ۲ میلیون نفر معتاد را قبول کنیم به نوعی ۴ میلیون نفر معتاد در کشور داریم که نیمی از آنان شناسایی نشده‌اند. وی اضافه کرد: اگر خانواده هر معتاد ۴ نفر باشند به نوعی ۱۶ میلیون نفر در کشور با پدیده اعتیاد درگیر هستند و می‌توان حدس زد که بین ۶ تا ۸ میلیون کودک حاصل از خانواده اعتیاد در کشور وجود دارد. مصطفی اقلیما در گفت‌وگو با خبرنگار بهداشت و درمان فارس با اشاره به روند پیشرفت اعتیاد که هم نوع آن و هم مصرف‌کنندگان آن افزایش یافته است اظهار داشت: اگر اوضاع با شرایط فعلی پیش رود و برای آینده برنامه‌ریزی نکنیم در آینده به افرادی برمی‌خوریم که غیرفعالند و توانایی تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی ندارند و بودجه کشور برای آن‌ها خرج می‌شود. اقلیما خاطر نشان کرد: بودجه‌های زیادی بابت معضل اعتیاد در کشور خرج می‌شود اما متأسفانه به دلیل این که پدیده اعتیاد به درستی ریشه‌یابی نشده است و زیرساخت‌های حل آن وجود ندارد، مشکل حل نشده است (۸).

■ رییس سازمان ملی جوانان در مراسم امضای

اکنون درباره اعتیاد در کشور اعلام شده اعتماد زیادی بکنم، چون یک تحقیق ملی و جامع در این زمینه انجام نشده است. تحقیقات کوچکی که تاکنون نیز در این زمینه انجام شده، پرسش‌نامه استاندارد نداشته است. البته، اطلاعات کلی مثل این که ایران بزرگ‌ترین مصرف‌کننده تریاک دنیا هست، درست است چون شواهد جامعه و مراجعات معتادان به مراکز درمان و استقبال از متادون آن را ثابت کرده است اما درباره جزییات شیوع اعتیاد در کشور اطلاعات دقیقی نداریم، در نتیجه آمارهایی که اعلام می‌شود نه تنها معتبر نیستند، بلکه همه برنامه‌ریزی‌های کاهش آسیب و مبارزه با شیوع مصرف مواد مخدر در جامعه هم، با موانع بسیاری مواجه می‌شوند. منظور این نیست که تصمیم‌گیران بر اساس اطلاعات غلط و کورکورانه برنامه‌ریزی می‌کنند اما اگر این اطلاعات به صورت علمی به دست نیابند معلوم نیست هزینه‌هایی که برای پیش‌گیری از اعتیاد می‌کنیم به نتیجه مطلوب برسد. در سال ۱۳۸۷ هزینه مستقیم اعتیاد در کشور حدود ۲ هزار و ۶۸۷ میلیارد و ۹۹۰ میلیون و ۹۲۲ هزار تومان یا نزدیک به ۳ میلیارد دلار بوده است که معادل ۱۵ درصد درآمد نفتی کشور در شرایط عادی و ۴۵ برابر بودجه ستاد مبارزه با مواد مخدر است. هنوز نمی‌دانیم میزان شیوع اعتیاد در گروه‌های خاص مانند دانش‌آموزان، دانشجویان، کارگران کارمندان دولت، سربازان، رانندگان، زنان^۲، مردان و همچنین شیوع اعتیاد در استان‌ها و شهرهای مختلف چگونه است. الگوی مصرف در مناطق و گروه‌های مختلف چقدر است؟ ممکن است بر

یادآوری این که برای اجرای منظور یادشده چند کار انجام شده است، گفت: یک شیوه این است که جمعیت هدف - دانشگاهیان، دانش آموزان محیط‌های کارگری - را سرشماری کرده و از سر جمع این‌ها عدد اعتیاد را در کشور به دست آوریم و طبقه به طبقه جلو برویم. روش دیگر شیوع‌شناسی است که اساس این روش مبتنی بر مطالعه جمعیت محلات براساس مدل خاصی که از طریق مصاحبه با مردم انجام می‌شود و از این طریق عدد اعتیاد را پیدا کنیم. در روش سومی که آغاز شده، سرشماری نفر به نفر است به این طریق که در هر محله افراد معتاد شناسایی و سرشماری می‌شوند. قائم‌مقام دبیرکل ستاد مبارزه با مواد مخدر تأکید کرد: سرجمع روش‌های یاد شده یک عدد را به ما می‌دهد که امیدواریم با نهایی شدن این شیوه‌ها امسال نخستین گام اساسی را برای برآورد دقیق و علمی عدد اعتیاد در کشور داشته باشیم. طاهری در عین حال گفت که ممکن است این روش‌ها نیز انحرافات داشته باشند و پنهان‌کاری در این روش‌ها نیز وجود داشته باشد اما این شیوه‌ها عدد تقریبی اعتیاد در کشور را به ما نشان می‌دهد. طاهری گفت: این عدد هر چه باشد باید به اطلاع مردم و مسؤولان برسد تا بتوانند برای این آسیب اجتماعی پدافند کنند، این حوزه محرم و نامحرم نمی‌شناسد. باید به صورت دقیق مردم و مسؤولان آن را لمس کنند (۹).

■ گفتار در یک نگاه

بر پایه آنچه که آمد اگر آمار ۲ میلیون نفر

تفاهم نامه همکاری با ستاد مبارزه با مواد مخدر گفت: آمار اعتیاد جوانان را هر سال به دست می‌آوریم اما این آمار محرمانه است و فقط در اختیار مسؤولان قرار می‌گیرد (۱).

■ قائم‌مقام دبیرکل ستاد مبارزه با مواد مخدر گفت: به دست آوردن آمار واقعی معتادان کشور به دلایلی کار دشواری است، چرا که اعمال شیوه‌های سرشماری آماری در این حوزه سخت است. طه طاهری در گفت‌وگو با خبرنگار اجتماعی ایرنا، افزود: انجام این کار گروه و هدف خاص خود را طلب می‌کند که باید براساس شرایط بومی کشور طراحی شود، شیوه‌های غربی در این عرصه زیاد است ولی در کشور ما جواب نمی‌دهد. قائم‌مقام دبیرکل ستاد مبارزه با مواد مخدر، تصریح کرد: شیوه‌ای که در سال ۸۶ طراحی و تحت عنوان ارزیابی سریع در کشور به مرحله اجرا در آمد و جمعیت اعتیاد کشور را یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر اعلام کرد، الگوبرداری از یک مدل غربی بود. طاهری توضیح داد: در مساله اعتیاد برخلاف سایر پنهان‌کاری جدی وجود دارد و بخشی از مصرف‌کنندگان اعتیاد خود را پنهان می‌کنند. بروز و ظهور اعتیاد فرد زمانی است که در منزله عمومی تحت عنوان کارتن‌خواب نمایان شود. وی تأکید کرد: همه معتادان کشور، کارتن‌خواب‌ها و معتادان خیابانی نیستند. جمعیت این بخش تنها ۲۰ هزار نفر است اما عدد اعتیاد در کشور رقم دیگری است بنابراین چون در این بخش به خصوص در جامعه زنان کشور که پنهان‌کاری وجود دارد امکان یافتن آمار دقیق دشوار است. طاهری با

معتاد و ثابت بودن آن را از سال ۱۳۷۶ تاکنون بپذیریم به پرسشی می‌رسیم و آن این‌که آیا با تمام این اوصاف در راه مبارزه با مواد مخدر موفق بوده‌ایم؟

پاسخ پرسش فوق این است: اگر بخواهیم به آمارهای رسمی در این رابطه دلخوش کنیم باید بگوییم ثابت نگه‌داشتن نرخ رشد افراد معتاد یک موفقیت بزرگ است، اما آمارهای غیررسمی نمی‌گذارد که ما خوش‌بینانه به این قضیه نگاه کنیم. رشد روزافزون استفاده از مواد مخدر (به ویژه انواع شیمیایی صناعی) در جامعه واقعیت تلخ دیگری را به ما نشان می‌دهد و آن افزایش تعداد افرادی است که به مصرف این‌گونه مواد روی آورده‌اند.

■ حرف آخر

مبارزه با مواد مخدر و اصلاً بحث مواد مخدر بحث تازه‌ای نیست. عادت کرده‌ایم آمارهای ضد و نقیض را از ارگان‌ها و نهادهای متولی مبارزه با مواد مخدر بشنویم. یکی می‌گوید ۲ میلیون نفر، یکی می‌گوید ۳/۵ میلیون نفر، یکی می‌گوید ۶ میلیون نفر و آنچه ما در کوی و برزن می‌بینیم آمار بیشتری را نشان می‌دهد. آمار اعتیاد در کشور متناقض و نیازمند ساماندهی است. به طور قطع وجود آمار دقیق و علمی از وضعیت اعتیاد در کشور ضمن این‌که به مطالعه و شناخت درست از این معضل اجتماعی کمک می‌کند، ابزار قدرت‌مندی برای برنامه‌ریزی و استراتژی‌های راهبردی جهت اقدام برای کاهش اعتیاد و آسیب‌های اجتماعی ناشی از آن خواهد

بود. وقتی هر سازمان و نهاد و وزارتخانه‌ای جداگانه و متفاوت با دیگری در این زمینه آمار می‌دهد، بدیهی است که نمی‌توان به دیدگاه و برنامه مشخصی درباره کاهش اعتیاد دست یافت. پنهان‌کاری و مصلحت‌اندیشی در حوزه سیاست شاید به پیش‌برد امور کمک کند و لازمه آن باشد اما تأمین سلامت و رفع آسیب‌های اجتماعی مستلزم شفاف‌سازی و داشتن اطلاعات دقیق است تا بتوان بر اساس واقعیت نه خیال در جهت ارتقاء سطح سلامت جامعه حرکت کرد و به نتیجه رسید. تصویر اعتیاد در نگاه آماری کشور ما، چشم‌انداز تلخی را ترسیم می‌کند که تعداد جوانان و نوجوانان در پشت قاب آن هر روز بیشتر می‌شود. قاب عکسی که برازنده دیوار فرهنگی سرزمین ما نیست. بدیهی است شفاف‌سازی در حوزه اعتیاد به معنی سیاه‌نمایی و ایجاد بدبینی در جامعه نیست بلکه اطلاعات دقیق و شفاف درباره آمار اعتیاد و نحوه شیوع آن نه تنها به کاهش آسیب‌های اجتماعی کمک می‌کند بلکه سلامت افراد جامعه را نیز تضمین می‌کند. امروزه مفهوم سلامت فراتر از مرزهای جسمانی آن مطرح می‌شود و دامنه آن تا قلمرو مسایل اجتماعی گسترش می‌یابد. لذا دسترسی به آمار دقیق اعتیاد و اعتماد به اعتبار آن لازمه دستیابی به سلامت همگانی است. امید است ایده‌های قائم‌مقام محترم دبیرکل ستاد مبارزه با مواد مخدر در آمارگیری علمی از معتادان و ریشه‌یابی علل اعتیاد به منظور پیش‌گیری و کاهش تقاضا محقق شده و یک گام بزرگ در حوزه سلامت عمومی برداشته شود.

زیرنویس‌ها

۱. هستند که مواد مخدری به ارزش خیابانی ۱/۷ میلیارد تا ۲/۸۳ میلیارد پوند را برای مصرف در داخل توزیع کرده و یا به مرزها انتقال می‌دهند و به هر حال در این بین درصدی از جوانان کشور قربانی سودجویی سوداگران مرگ می‌شوند (۱۰).

۲. خیلی‌ها فکر می‌کنند که اعتیاد یک پدیده مردانه است اما واقعیت نشان می‌دهد که این مساله جنسیت نمی‌شناسد و گرایش زنان و دختران به ویژه به مواد مخدر جدید در کشور ما افزایش یافته است. هر چند آمار دقیقی از میزان جمعیت زنان معتاد در کشور وجود ندارد، اما بر اساس برخی پژوهش‌ها ۹/۶ درصد از معتادان کشور را زنان تشکیل می‌دهند. وزارت بهداشت نیز در آمار خود در مورد زنان معتاد از رقم یک زن معتاد به ازای ۸ مرد معتاد گزارش می‌دهد. برخی گزارش‌ها هم بر این امر تأکید دارد که در مقابل هر ۱۰۰ مرد معتاد ۷ زن معتاد در کشور وجود دارد. از سوی دیگر به گفته مسؤولان زندان‌های کشور در حال حاضر ۵۰ درصد زندانیان زن در رابطه با مواد مخدر و اعتیاد در زندان هستند که به نقل از همین مسؤولان این آمار در سال‌های اخیر افزایش نیز داشته است (۱).

۱. معاون سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌گوید: بین ۵ تا ۷ میلیون نفر در کشور تجربه حداقل یک بار مصرف مواد مخدر را دارند و این زنگ خطری است که نباید بگذاریم مصرف این مواد به خصوص در میان دانش‌آموزان و جوانان گسترش یابد (۲). باید به این نکته اساسی توجه کنیم که اقدام مقابله با عرضه، به تنهایی کافی نیست و قطعاً بهترین اقدام توجه به عوامل اجتماعی و کاهش تقاضا در جامعه است. مبارزه گسترده نیروی انتظامی و دیگر ارگان‌ها با عوامل دست‌اندرکار تهیه و توزیع مواد مخدر، حجم بالای کشفیات این نیرو در سراسر کشور (در بهترین شرایط حداکثر بین ۱۰ تا ۲۰ درصد مواد مخدر در جامعه کشف می‌شود) و شهادت بیش از ۳۲۰۰ مامور اجرای قانون در درگیری با قاچاقچیان حاکی از ورود مقدار زیادی از این مواد به کشور است. اگرچه مسؤولان مربوطه می‌گویند به طور عمده قاچاقچیان مواد مخدر، از مرزها و مسیرهای داخلی کشور برای ترانزیت این مواد به غرب استفاده می‌کنند اما برخی آمارها حاکی از آن است که حدود هزاران دلال مواد مخدر در ایران

منابع

1. <http://www.salamatnews.com/ViewNews.aspx?ID=14796&cat=7>
2. <http://forum.iransalamat.com/showthread.php?t=3563>
3. <http://hamshahrionline.ir/news-42283.aspx>
4. <http://www.fardanews.com/fa/news/130023>
5. <http://www.khorasannews.com/News.aspx?id=726456&type=1&year=1390&month=3&day=7>
6. <http://aftabnews.ir/vdcgw9y4.rpra.html>
7. <http://www.jahannews.com/vdcjvoeh.uqe8yzsffu.html>
8. <http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=8910200650>
9. <http://www.dchq.ir/html/modules.php?op=modload&name=News&file=article&highlight=&sid=14872>
10. <http://www.ebtekarnews.com/Ebtekar/News.aspx?NID=5249>

